

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่องการประเมินโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งมีขั้นตอนโดยสรุปดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ โดยการใช้รูปแบบการประเมินชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeem) คือ การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลิตภัณฑ์ (Product Evaluation)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ รุ่นที่ 22 รุ่นที่ 23 และรุ่นที่ 24 จำนวน 127 คน ผู้ให้การฝึกอบรมจำนวน 36 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 75 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามด้านสภาวะแวดล้อม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาในการขาดแคลนหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขันหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ และความจำเป็นในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามด้านปัจจัยเบื้องต้นและด้านกระบวนการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรม และทรัพยากรอื่น ๆ

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการ คือ เทคนิคการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม การกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรม

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามด้านผลผลิต ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวิธีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขันหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรม ในการให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

ตอนที่ 4 การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเพื่อขอรับเครื่องหมาย

ชุดที่ 4 ท่อน จากกองลูกเสือ กรมพลศึกษา

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม ชุดที่ 1 ไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 75 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาครบทั้ง 75 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่งแบบสอบถามชุดที่ 2 ไปยังผู้ให้การฝึกอบรม จำนวน 36 ฉบับ ได้รับแบบสอบถาม

คืนมาครบทั้ง 36 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และส่งแบบสอบถาม ชุดที่ 3 ไปยังผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 127 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 111 ฉบับ ในจำนวนแบบสอบถามที่คืนมานี้ มีผู้ผ่านการฝึกอบรมย้ายที่อยู่และสถานที่ทำงาน จำนวน 2 คน และผู้ผ่านการฝึกอบรมเสียชีวิต จำนวน 1 คน เฉพาะแบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้มีจำนวน 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.04

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละจากแบบสอบถามซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลิตผล ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ ร้อยละ 70 ของแต่ละด้าน จะนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลของแต่ละด้านในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านสภาวะแวดล้อม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชายถึงร้อยละ 98.67 และเป็นเพศหญิงเพียงร้อยละ 1.33

อายุ ผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรม ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 51-60 ปี ร้อยละ 74.67 รองลงมาคือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 41-50 ปี ร้อยละ 22.66 และน้อยที่สุดมีอายุตั้งแต่ 31-40 ปี ร้อยละ 2.66

วุฒิการศึกษา ผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 80.00 รองลงมาคือปริญญาตรี ร้อยละ 17.33 และน้อยที่สุดคือระดับปริญญาเอก ร้อยละ 2.67

ตำแหน่งทางราชการ ผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่ ตำแหน่งเป็นศึกษาราชการจังหวัด ร้อยละ 40.00 รองลงมาเป็นตำแหน่งผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด ร้อยละ 37.33 และน้อยที่สุดเป็นผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ร้อยละ 22.67

ตำแหน่งทางลูกเสือที่สังกัดอยู่ ผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่จะมีตำแหน่งทางลูกเสือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด ถึงร้อยละ 93.33 และนอกนั้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ร้อยละ 6.67

คุณวุฒิทางลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่ได้รับ เครื่องหมายวุดแบดจ์ 2 ท่อน และวุดแบดจ์ 3 ท่อน ร้อยละ 88.67 รองลงมาเป็นผู้ที่ได้รับ เครื่องหมายวุดแบดจ์ 4 ท่อน ร้อยละ 17.33 และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับ ลูกเสือ ชั้นความรู้ชั้นสูง ร้อยละ 5.433

ตอนที่ 2 ปัญหาในการขาดแคลนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การ ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้น หัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ และความจำเป็นในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

ปัญหาในการขาดแคลนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชา ผู้กำกับลูกเสือนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดฝึกอบรมต้องเชิญวิทยากรที่ได้รับเครื่องหมายวุดแบดจ์ 4 ท่อน จากหน่วยงานอื่นมาช่วยในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ร้อยละ 64.00 หน่วยงาน ต่าง ๆ ยังขาดบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรม วิชาผู้กำกับลูกเสือ ร้อยละ 54.67 และหน่วยงานต่าง ๆ ต้องเชิญบุคคลภายนอกที่ได้รับ เครื่องหมายวุดแบดจ์ 4 ท่อน มาเป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ร้อยละ 53.33

ความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้ การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือนั้น มีหน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้กองลูกเสือ กรมพลศึกษา ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับ ลูกเสืออย่างทั่วถึง ร้อยละ 93.33 หน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้กองลูกเสือ กรมพลศึกษา

จัดโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ตาม
เขตการศึกษาต่าง ๆ ร้อยละ 88.00 และหน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้ผู้อำนวยการลูกเสือ
อำเภอ หรือรองผู้อำนวยการลูกเสืออำเภอ เข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้น
หัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือร้อยละ 82.67 นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานต่าง ๆ
ที่มีความต้องการผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้
กำกับลูกเสือ อีกจำนวนมากถึง ร้อยละ 74.67 และหน่วยงานต่าง ๆ ยังมีความต้องการให้
กองลูกเสือ กรมพลศึกษา เปิดการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรม
วิชาผู้กำกับลูกเสือ ปีละหลาย ๆ รุ่นถึงร้อยละ 72.00

ความจำเป็นในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือนั้น ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมี
ความจำเป็นต้องเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือถึง ร้อยละ 98.67 เจ้าหน้าที่ลูกเสือ
อำเภอ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือจังหวัด มีความจำเป็นต้องเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ
ร้อยละ 97.33 และผู้บริหารการศึกษาในระดับจังหวัดได้เห็นความสำคัญในการจัดโครงการ
ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ร้อยละ 94.67 นอกจากนั้นบุคลากรที่ทำหน้าที่สอนลูกเสือใน
โรงเรียนที่สังกัดอยู่ในจังหวัด มีความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออีก
จำนวนมาก ร้อยละ 78.67 และหน่วยงานต่าง ๆ จัดโครงการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ
ทุกปี ร้อยละ 77.33

สรุปผลการประเมินทางด้านสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการขาดแคลน
ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ความต้องการที่จะเข้ารับ
การฝึกอบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ และความ
จำเป็นในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ของหน่วยงานในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเด็น
คำถามจากการสำรวจข้อเท็จจริง จากผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 20
ข้อคำถาม มีผู้เห็นด้วยกับข้อเท็จจริงเฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 68.53 และผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับข้อ
เท็จจริง เฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 31.47

ฝ่ายฝึกอบรม กองลูกเสือ กรมพลศึกษา โดยผู้อำนวยการพิเศษได้กำหนดเกณฑ์
การประเมินทางด้านสภาวะแวดล้อมไว้ ร้อยละ 70 ของปัญหา ความต้องการ และความ

จำเป็นในด้านสภาวะแวดล้อมนี้เพื่อเป็นการนำไปสู่วัตถุประสงค์ในการจัดโครงการ การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ แต่การประเมินทางด้านสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวกับปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นในเรื่องของการฝึกอบรม มีผู้เห็นด้วยกับข้อมูลเฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 68.53 ซึ่งถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ฉะนั้นผลของการประเมินทางด้านสภาวะแวดล้อมจึงไม่ถึงระดับของเกณฑ์

ด้านที่ 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ผู้ให้การฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นเพศชายถึง ร้อยละ 63.89 และเป็นเพศหญิง เพียงร้อยละ 38.11

อายุ ผู้ให้การฝึกอบรมส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 51-60 ปี ร้อยละ 44.44 รองลงมาคืออายุตั้งแต่ 41-50 ปี ร้อยละ 25.00 และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 21-30 ปี เพียงร้อยละ 2.78

วุฒิการศึกษา ผู้ให้การฝึกอบรมการศึกษาส่วนใหญ่คือ ปริญญาตรี ร้อยละ 61.11 รองลงมาคือ การศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 30.56 และที่การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 8.33

อาชีพ ผู้ให้การฝึกอบรมส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการถึง ร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ ผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 16.67 และน้อยที่สุดคือ ครูโรงเรียนเอกชนมีเพียงร้อยละ 2.78

ตำแหน่งทางลูกเสือที่สังกัดอยู่ ผู้ให้การฝึกอบรมส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติถึง ร้อยละ 88.89 รองลงมาคือ สังกัดกองลูกเสือโรงเรียน ร้อยละ 8.33 และน้อยที่สุดคือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด ร้อยละ 2.78

คุณวุฒิทางลูกเสือ ผู้ให้การฝึกอบรมส่วนใหญ่ได้รับเครื่องหมายลูกเสือ 4 ท่อน แล้วถึงร้อยละ 86.11 และที่ยังไม่ได้รับเครื่องหมายลูกเสือ 4 ท่อน ร้อยละ 13.89

ตอนที่ 2 ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรม และทรัพยากรอื่น ๆ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสมัครเข้ารับการฝึกอบรมด้วยความเต็มใจ ร้อยละ 86.11 และรองลงมาคือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวนที่กำหนดไว้ในโครงการฝึกอบรมแต่ละครั้ง ร้อยละ 72.22

ผู้ให้การฝึกอบรมหรือคณะผู้ให้การฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถพิเศษและมีความพร้อมในการให้การฝึกอบรม ร้อยละ 97.22 รองลงมาคือ ผู้อำนวยการฝึกอบรมเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการเป็นผู้นำคณะผู้ให้การฝึกอบรมในการฝึกอบรมแต่ละครั้ง ร้อยละ 94.44 และคณะผู้ให้การฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นบุคคลจากกองลูกเสือ กรมพลศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ร้อยละ 86.11

หลักสูตรการฝึกอบรม เนื้อหาวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มีความต่อเนื่องกับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ร้อยละ 91.67 รองลงมาคือ เนื้อหาวิชาของหลักสูตร การฝึกอบรมเหมาะสมกับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือไทย ร้อยละ 88.89 ส่วนเนื้อหาวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรมตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และได้มีการพัฒนาเนื้อหาวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรมอยู่ตลอดเวลา ร้อยละ 77.78

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรม โครงการฝึกอบรมนี้ได้รับความสนใจและความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดต่าง ๆ ร้อยละ 75.00 รองลงมาคือผู้ใหญ่ระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ร้อยละ 72.22

ทรัพยากรอื่น ๆ คือ สถานที่ที่ให้การฝึกอบรมมีความพร้อมและเหมาะสม ร้อยละ 91.67 และการบริการด้านอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล และการบริการด้านอื่น ๆ มีความพร้อมและเพียงพอ ร้อยละ 83.33

สรุปผลการประเมินทางด้านปัจจัยเบื้องต้น คือ ความพร้อมทางด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรม

และทรัพยากรอื่น ๆ ซึ่งเป็นประเด็นคำถามจากการสอบถาม ข้อเท็จจริงจากคณะผู้ให้การฝึกอบรม จำนวน 20 ข้อ คำถาม มีผู้เห็นด้วยกับข้อเท็จจริงเฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 74.79 และผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับข้อเท็จจริงเฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 25.21

ฝ่ายฝึกอบรม กองลูกเสือ กรมพลศึกษา โดยผู้อำนวยการพิเศษได้กำหนดเกณฑ์การประเมินทางด้านปัจจัยเบื้องต้นไว้ ร้อยละ 70 ของความพร้อมทางด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรม และทรัพยากรอื่น ๆ ในด้านปัจจัยเบื้องต้นนี้เพื่อนำไปสู่ทางเลือกในการจัดโปรแกรมที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการจัดโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ แต่การประเมินทางด้านปัจจัยเบื้องต้นที่เกี่ยวกับความพร้อมทางด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรม และทรัพยากรอื่น ๆ มีผู้เห็นด้วยกับข้อมูลเฉลี่ยรายข้อร้อยละ 74.79 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ฉะนั้นผลของการประเมินทางด้านปัจจัยเบื้องต้นจึงสูงกว่าระดับของเกณฑ์

ด้านที่ 3 ด้านกระบวนการ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

ด้านกระบวนการนี้เป็นข้อมูลที่แยกมาจากแบบสอบถามชุดที่ 2 ตอนที่ 3 และผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคคลคนเดียวกับผู้ตอบแบบสอบถามในด้านปัจจัยเบื้องต้น ฉะนั้นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จึงไม่ได้ปรากฏอยู่ในข้อมูลด้านนี้

ข้อมูลด้านกระบวนการที่ผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นผลการวิจัย คือ เทคนิคการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม และการกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรม

เทคนิคการฝึกอบรมนั้น ได้มีการแบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมออกเป็นกลุ่ม เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์จากสมาชิกภายในกลุ่ม และได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซักถามประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในเรื่องของการฝึกอบรมถึง ร้อยละ 97.22 รองลงมาคือการนำเสนอความรู้แต่ละวิชาผู้ให้การฝึกอบรมได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม และงานที่

ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรบนำมาเสนอต่อที่ประชุมแต่ละวิชาส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์ของผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรบ ร้อยละ 91.67 นอกจากนั้นแล้วการนำเสนอความรู้ส่วนใหญ่ใช้วิธีบรรยาย และอภิปรายกลุ่ม ร้อยละ 86.11 และการนำเสนอความรู้แต่ละวิชามีความเกี่ยวพันและต่อเนื่องกัน ร้อยละ 83.33

สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมนั้น คือ เอกสารประกอบบทเรียนจัดว่าเป็นสื่อการสอนที่ใช้ในการฝึกอบรบประเภทหนึ่งถึง ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือได้มีการใช้สื่อการสอนที่เป็นแผนภูมิรูปภาพในการให้ความรู้บางวิชา ร้อยละ 97.22 และการเรียนการสอนบางวิชาได้มีการนำสื่อการสอนเกี่ยวกับวีดิโอมาประกอบการสอน ร้อยละ 91.67 ส่วนสื่อการสอนที่ผู้ให้การฝึกอบรมนำมาใช้ในทุกวิชาคือ แผ่นนิตเป็นส่วนใหญ่ และได้มีการให้ความรู้ในเรื่องของการใช้สื่อการสอนในการฝึกอบรบผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ร้อยละ 86.11

การกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมนั้น ผู้อำนวยการฝึกอบรบได้มอบหมายให้วิทยากรประจำกลุ่มเป็นผู้กำกับดูแลงานของแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด วิทยากรประจำกลุ่มคอยดูแลสมาชิกภายในกลุ่มอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา และผู้อำนวยการฝึกอบรบได้ให้ความสนใจกับผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรบทุกคนถึง ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ ผู้อำนวยการฝึกอบรบได้กำกับดูแลงานทุกอย่างในการฝึกอบรบอย่างใกล้ชิด และผู้อำนวยการฝึกอบรบและวิทยากรประจำกลุ่มได้ช่วยให้การดูแลผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรบตลอดเวลาการฝึกอบรบ ร้อยละ 97.22 ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายแต่ละวิชาได้มีการกำกับดูแล ติดตามและประเมินผลอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา ร้อยละ 75.00

สรุปผลการประเมินทางด้านกระบวนการ คือ เทคนิคการฝึกอบรบ สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรบและการกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรบ ซึ่งเป็นประเด็นคำถามจากการสอบถามข้อเท็จจริงจากคณะผู้ให้การฝึกอบรบ จำนวน 20 ข้อคำถาม มีผู้ไม่เห็นด้วยกับข้อเท็จจริงเฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 88.06 และผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับข้อเท็จจริงเฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 11.94

ฝ่ายฝึกอบรบ กองลูกเสือ กรมพลศึกษา โดยผู้อำนวยการพิเศษได้กำหนดเกณฑ์การประเมินทางด้านกระบวนการไว้ ร้อยละ 70 ของเทคนิคการฝึกอบรบ สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรบ และการกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรบในด้าน กระบวนการนี้เป็นการตรวจ

สอบการดำเนินงานที่ปฏิบัติไปแล้วตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ว่า ควรปรับปรุงอะไรบ้างสำหรับโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือครั้งนี้ แต่การประเมินทางด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม และการกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมนั้น มีผู้เห็นด้วยกับข้อมูลเฉลี่ยรายชื่อ ร้อยละ 88.06 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ฉะนั้นผลของการประเมินด้านกระบวนการจึงสูงกว่าระดับของเกณฑ์

ด้านที่ 4 ด้านผลิตผล ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 จากจำนวนที่ได้ข้อมูลมา 108 คน เป็นเพศชายถึง ร้อยละ 85.19 และเป็นเพศหญิงเพียง ร้อยละ 14.81

อายุ ผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 41-50 ปี ร้อยละ 41.67 รองลงมาคืออายุตั้งแต่ 51-60 ปี ร้อยละ 35.19 และผู้ที่มีอายุน้อยที่สุดคือตั้งแต่ 21-30 ปี ร้อยละ 1.85

วุฒิการศึกษา ผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 65.74 รองลงมาคือ ปริญญาโท ร้อยละ 25.00 และน้อยที่สุดคือปริญญาเอกมีเพียง ร้อยละ 0.93

อาชีพ ผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการถึง ร้อยละ 83.34 รองลงมาคือ ครูโรงเรียนเอกชน และไม่ได้ประกอบอาชีพ มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 5.55 และน้อยที่สุดคือ เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานของหน่วยงานเอกชน มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 0.93

ตำแหน่งทางลูกเสือที่สังกัดอยู่ ผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางลูกเสือ สังกัดกองลูกเสือโรงเรียนถึง ร้อยละ 43.52 รองลงมาคือ สังกัดสำนักงานคณะ-

กรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ร้อยละ 34.26 น้อยที่สุดคือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ลูกเสืออำเภอ ร้อยละ 8

ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับ
ลูกเสือ รุ่นที่ 22 จำนวน ร้อยละ 32.41 รุ่นที่ 23 จำนวน ร้อยละ 30.55 และรุ่นที่ 24
ร้อยละ 37.04

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

จากแบบสอบถามจำนวน 30 ข้อ ผู้ผ่านการฝึกอบรมตอบถูกมากที่สุดตามลำดับ
ต่อไปนี้คือ ข้อ 12 คือ ทรัพยากรมนุษย์มีความจำเป็นมากในการวางแผนเพื่อการฝึกอบรม
และข้อ 20 คือ อธิปไตยพลศึกษามีภาระหน้าที่การทำงานเกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการ
บริหารลูกเสือแห่งชาติ ผู้ผ่านการฝึกอบรมตอบถูกถึง ร้อยละ 99.07 รองลงมาคือ ข้อ 1 คือ
การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือในปัจจุบันมุ่งที่จะพัฒนาลูกเสือไปสู่อุดมการณ์ของคณะลูกเสือ
แห่งชาติ ข้อ 5 คือ สำคัญของการลูกเสือมุ่งเน้นในเรื่อง ความมุ่งมั่นประสงค์ หลักการ
และวิธีการของขบวนการลูกเสือ ข้อ 9 คือ วิธีการฝึกอบรมของลูกเสือสามารถที่จะช่วยแก้
ปัญหาเยาวชนได้ ข้อ 22 คือ การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ การเขียนวัตถุประสงค์ให้
เป็นรูปธรรมจึงจะมองเห็น สามารถวัดและสังเกตได้และข้อ 30 คือ ผู้อำนวยกร
ฝึกอบรมควรจะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมเป็นประการสำคัญ มีผู้ตอบถูกจำนวน
หลายข้อ ได้จำนวนคนตอบเท่ากันคือ ร้อยละ 98.15 ส่วนข้อต่อไปนี้เป็นข้อที่นับได้ว่าผู้ผ่าน
การฝึกอบรมตอบถูกอยู่ในเกณฑ์ที่สูงมากคือ ข้อ 13 คือ จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมเป็น
ขั้นตอนหนึ่งของการเข้าสู่ระบบที่สำคัญมาก มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 97.22 ข้อ 14 คือ การ
ออกแบบและการปรับปรุงการฝึกอบรมก็เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ข้อ 23 คือ
ในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ วิทยากรประจำกลุ่มหรือวิทยากรประจำหมู่ ไม่จำเป็นต้อง
มีความสามารถมากนัก เพราะสามารถฝึกฝนได้ในขณะปฏิบัติงานการฝึกอบรม และข้อ
29 คือ ผู้อำนวยกรฝึกอบรมควรจะมีความรู้ในตารางฝึกอบรมเป็นอย่างดี มีผู้ตอบถูกจำนวน

หลายข้อเท่ากัน คือ ร้อยละ 94.44 ข้อ 17 คือ การวางแผนโดยใช้วิธีนับวันถอยหลังเป็นประโยชน์ต่อการจัดฝึกอบรมมาก มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 93.52 ข้อ 15 คือ การวางแผนระยะสั้นของการฝึกอบรมนั้น เพื่อจะได้ดำเนินการฝึกอบรมไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 91.67 ข้อ 7 คือ ในการเข้ารับการฝึกอบรมนั้นก็เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจในทักษะ 5 ประการ ของการลูกเสือ และข้อ 25 คือ การประเมินผลการฝึกอบรมเพื่อต้องการทราบจุดดีจุดด้อยในแต่ละด้านของการฝึกอบรม มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 90.74 และข้อที่ผู้ผ่านการฝึกอบรมตอบถูกน้อยที่สุดคือ ข้อ 6 คือ การประชาสัมพันธ์กับการลูกเสือน่าจะมีจุดหมายเพื่อให้ทราบถึงขบวนการของการลูกเสือ มีผู้ตอบถูกเพียง ร้อยละ 14.81 มีผู้ตอบแบบสอบถามถูกเฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 78.06

สรุปผลการประเมินทางด้านผลผลิต เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของวิธีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ซึ่งเป็นประเด็นคำถามจากแบบสอบถามความรู้จากผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน 30 ข้อ ผู้ผ่านการฝึกอบรมจำนวน ร้อยละ 92.59 ตอบแบบสอบถามได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการพิเศษ กองลูกเสือ กรมพลศึกษา กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 70 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ฉะนั้นผลของการประเมินทางด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ จึงสูงกว่าระดับของเกณฑ์

ฝ่ายฝึกอบรม กองลูกเสือ กรมพลศึกษา โดยผู้อำนวยการพิเศษ ได้กำหนดเกณฑ์ไว้ร้อยละ 70 ของคะแนนทั้งหมด เป็นเกณฑ์การตัดสินว่าผู้ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับวุฒิบัตรในการฝึกอบรมแต่ละครั้ง ในการฝึกอบรมครั้งนี้ มีผู้ผ่านการฝึกอบรมได้คะแนนสูงสุดคือ ร้อยละ 96.67 รองลงมาคือ ร้อยละ 90.00 มีผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์อยู่ ร้อยละ 7.41 นั่นคือ ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 70

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ วันที่ 22-24

ผู้ผ่านการฝึกอบรมนำความรู้ที่อบรมมาจัดโครงการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

มากถึงร้อยละ 97.22 รองลงมาคือ ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้เข้าเป็นคณะผู้ให้การฝึกอบรม วิชาผู้กำกับลูกเสือของหน่วยงานในสังกัด ร้อยละ 96.30 และผู้ผ่านการฝึกอบรมทำตามแผนปฏิบัติการส่วนตัวตั้งที่ให้คำมั่นสัญญากับผู้อำนวยการฝึกอบรมไว้ ร้อยละ 94.44 ส่วนข้อที่ ผู้ตอบแบบสอบถามตอบมาสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ในขณะที่ผู้ผ่านการฝึกอบรมเป็นผู้- ำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น ได้ดำเนินการประชุมคณะวิทยากร ด้วยตัวเองตลอดการฝึกอบรม ร้อยละ 90.74 ผู้ผ่านการฝึกอบรมเป็นผู้ำนวยการฝึกอบรม วิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้เบื้องต้นครบ 2 ครั้งแล้ว และหลังจากที่ได้ให้การฝึกอบรมวิชา ผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้เบื้องต้นและขั้นความรู้ขั้นสูง ยังให้การฝึกอบรมลูกเสือประเภทอื่น ๆ อีก ร้อยละ 86.11 ในขณะที่เป็นผู้ำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้เบื้องต้น ได้ออกไปปราศหน้าเสาธงด้วยตนเองคอนเข้าทุกวัน ร้อยละ 83.33 ในการฝึกอบรมวิชา ผู้กำกับลูกเสือแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้บรรยาย ร้อยละ 81.48 ท่านได้ให้การ ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้ขั้นสูง ครบ 4 ครั้งแล้ว ร้อยละ 80.56 ท่านได้เป็นผู้ จัดโครงการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือของหน่วยงานในสังกัดของท่าน ร้อยละ 72.15 และ ท่านได้ทำเรื่องเพื่อขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน เนื่องจากผลงานครบตามเกณฑ์แล้ว ร้อยละ 70.30

ฝ่ายฝึกอบรม กองลูกเสือ กรมพลศึกษา โดยผู้ชำนาญการพิเศษได้กำหนด เกณฑ์การประเมินทางด้านผลิตผลไว้ ร้อยละ 70 ของการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรม เพื่อเป็นการนำไปสู่การตัดสินใจว่าควรจะปรับปรุงหรือล้มเลิกโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชา ลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาลูกเสือ แต่การประเมินทางด้านผลิตผลเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมมีผู้ที่เห็นด้วยกับข้อมูลเฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 67.78 ซึ่งถือว่า ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ฉะนั้นผลของการประเมินทางด้านผลิตผลของผู้ผ่านการฝึกอบรม เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน จึงไม่ถึงระดับของเกณฑ์

ตอนที่ 4 การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเพื่อขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน ของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่น

ที่ 22-24 จากกองลูกเสือ กรมพลศึกษา

ผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22 เสนอเรื่องไปเพื่อขอรับเครื่องหมายวุดแบคจ์ 4 ท่อน ร้อยละ 80.00 จากผู้ตอบแบบสอบถามของรุ่นที่ 22 รุ่นที่ 23 เสนอเรื่องไปเพื่อขอรับเครื่องหมายวุดแบคจ์ 4 ท่อน ร้อยละ 75.76 จากผู้ตอบแบบสอบถามของรุ่นที่ 23 และรุ่นที่ 24 เสนอเรื่องไปเพื่อขอรับเครื่องหมายวุดแบคจ์ 4 ท่อน ร้อยละ 57.50 จากผู้ตอบแบบสอบถามของรุ่นที่ 24 ผลสรุปรวมการขอรับเครื่องหมายวุดแบคจ์ 4 ท่อน ของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 มีจำนวน ร้อยละ 70.37 จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 108 คน

ฝ่ายฝึกอบรม กองลูกเสือ กรมพลศึกษา โดยผู้อำนวยการพิเศษได้กำหนดเกณฑ์การประเมินทางด้านผลิตผลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมไว้ ร้อยละ 70 แต่การประเมินทางด้านผลิตผลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมได้ถึง ร้อยละ 70.37 ซึ่งถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ฉะนั้นผลของการประเมินทางด้านผลิตผลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรม ซึ่งตรวจสอบการขอรับเครื่องหมายวุดแบคจ์ 4 ท่อน จากกองลูกเสือ กรมพลศึกษาแล้ว จึงสูงกว่าระดับของเกณฑ์

สรุปผลการประเมินทางด้านผลิตผลรวม มีดังนี้คือ การสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 92.59 ตอบแบบสอบถามได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์เฉลี่ยรายข้อ ร้อยละ 67.78 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเพื่อขอรับเครื่องหมายวุดแบคจ์ 4 ท่อน ของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 จากกองลูกเสือ กรมพลศึกษา ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้ทำเรื่องเสนอกองลูกเสือ เพื่อขอรับเครื่องหมายวุดแบคจ์ 4 ท่อน จำนวน ร้อยละ 70.37 จากข้อมูลทั้ง 3 ด้านนี้ เมื่อรวมกันเป็นการประเมินทางด้านผลิตผลรวม จะได้ข้อมูลที่มีความเป็นจริงเฉลี่ย

ร้อยละ 76.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการพิเศษ กองลูกเสือ กรมพลศึกษา ได้กำหนดไว้ถึง ร้อยละ 6.91 ฉะนั้นผลของการประเมินทางด้านผลิตผลของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 จึงสูงกว่าระดับของเกณฑ์

อภิปรายผล

ในการอภิปรายผลนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายผลออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านสภาวะแวดล้อม

จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นในด้านสภาวะแวดล้อมจากผู้บังคับบัญชาของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 เกี่ยวกับปัญหาในการขาดแคลนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ และความจำเป็นในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ของหน่วยงานในจังหวัดต่าง ๆ นั้น ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการพิเศษ กองลูกเสือ กรมพลศึกษา ได้กำหนดไว้ถึงร้อยละ 1.47 จึงทำให้การตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

ปัญหาในการขาดแคลนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดฝึกอบรมต้องเผชิญวิทยาการที่ได้รับเครื่องหมายวุฒิตั้ง 4 ท่อน จากหน่วยงานอื่นมาช่วยในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ไม่มากเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนดไว้แต่ก็ต่ำกว่าเกณฑ์เพียงเล็กน้อย นั่นก็หมายความว่าในหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่จัด

ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มีบุคคลที่ได้รับเครื่องหมายวุดแบดจ์ 4 ท่อนอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของหน่วยงานจึงต้องอาศัยบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาช่วยในการฝึกอบรมแต่ละครั้ง สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ยังขาดบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ นั้น ยังขาดแคลนไม่มากนักเนื่องจากในแต่ละหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มีจำนวนผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ จำนวนมากพอสมควร แต่ก็ยังไม่ถึงขนาดมีความเพียงพอตามความต้องการของหน่วยงานนั้น ๆ และหน่วยงานต่าง ๆ ต้องเชิญบุคคลภายนอกที่ได้รับเครื่องหมายวุดแบดจ์ 4 ท่อน มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ นั้น มีจำนวนน้อยเนื่องจากในแต่ละหน่วยงานนั้นมีผู้ที่ได้รับเครื่องหมายวุดแบดจ์ 4 ท่อน อยู่จำนวนพอสมควรและมีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ได้ ฉะนั้นจึงไม่ค่อยจะมีความจำเป็นในการที่จะเชิญบุคคลภายนอกมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือในหน่วยงานของตนมากนัก

สรุปได้ว่า ปัญหาในการขาดแคลนผู้บังคับบัญชาลูกเสือขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มีปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากรในด้านนี้อยู่บ้างแต่ไม่มากนัก เพราะว่าในแต่ละหน่วยงานมีผู้ที่ได้รับ เครื่องหมายวุดแบดจ์ 4 ท่อน อยู่บ้างแล้ว แต่ก็ยังต้องเชิญบุคคลภายนอกมาช่วยในการฝึกอบรม เนื่องจากการฝึกอบรมต้องมีผู้ที่มีความรู้ความชำนาญหลากหลายเฉพาะเรื่อง ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าปัญหาของหน่วยงานเกิดที่คน คือ คนที่ได้รับเครื่องหมาย 4 ท่อน ยังมีจำนวนไม่เพียงพอเท่าที่ควร ดังที่ จันทร ชุ่มเมืองบั๊ก (2534) ได้กล่าวไว้ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพการศึกษาระบบ เรื่องการหาความจำเป็นในการฝึกอบรมว่า ปัญหาของการทำงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาด้านบุคลากรนั้น การแก้ปัญหาที่ควรแก้ที่บุคลากรเท่านั้น คือ การส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรของ องค์การต่อไป

ความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้
 การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ นั้น หน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้กองลูกเสือ กรมพลศึกษา
 ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชา
 ผู้กำกับลูกเสือ อย่างทั่วถึงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศได้รับข่าวสาร
 ซ้ำมาก หรืออาจจะไม่ได้รับข่าวสารเลย เพราะเขตการศึกษาไม่แจ้งข่าวไปยังจังหวัดต่าง ๆ
 ฉะนั้นกองลูกเสือ กรมพลศึกษา ควรแจ้งข่าวสารการฝึกอบรมไปยังจังหวัดต่าง ๆ โดยตรง
 หน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้กองลูกเสือ กรมพลศึกษาจัดโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชา
 ลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ตามเขตการศึกษาต่าง ๆ ทุกเขตการ
 ศึกษา เป็นอย่างมากโดยการผลิตเปลี่ยนการฝึกอบรมตามความต้องการของเขตการศึกษา
 นั้น ๆ หน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้ผู้ช่วยการลูกเสืออำเภอหรือ รองผู้ช่วยการลูกเสือ
 อำเภอ เข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับ
 ลูกเสือเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับกิจการลูกเสือในอำเภอนั้น ๆ อยู่แล้ว
 และจะทำหน้าที่แทนผู้ช่วยการลูกเสือจังหวัดหรือรองผู้ช่วยการลูกเสือจังหวัดได้เป็นอย่างดี
 ถือเป็นภาระหน้าที่เกี่ยวกับกิจการลูกเสือในจังหวัดได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้น
 หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความต้องการผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การ
 ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มีอีกเป็นจำนวนมากแต่ก็ไม่มากถึงขนาดที่ไม่มีบุคลากรในด้านนี้เลย
 และหน่วยงานต่าง ๆ ยังมีความต้องการให้กองลูกเสือ กรมพลศึกษา เปิดการฝึกอบรมผู้บังคับ
 บัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ปีละหลาย ๆ รุ่น อีกจำนวนมาก
 เพราะยังมีผู้ที่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ อีกจำนวนมาก

สรุปได้ว่าหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีกิจการ
 ลูกเสือรวมอยู่ด้วย มีความต้องการที่จะส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชา ขึ้นหัวหน้า
 ผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือมีเป็นจำนวนมาก แต่การประชาสัมพันธ์ทางด้านข่าวสาร
 การฝึกอบรมยังมีไม่ทั่วถึง และการเปิดการฝึกอบรมในแต่ละปีนั้นมีเพียงไม่กี่รุ่น จึงทำให้
 ความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวนมากขึ้น เนื่องจากหน่วยงานได้เห็นความสำคัญ

ของการพัฒนาบุคลากรในด้านนี้อย่างมาก ดังที่ กิตติ พัทธวิชัย (2533) ได้กล่าวไว้ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรมเรื่อง การฝึกอบรมการศึกษา นอกโรงเรียนว่า การพัฒนาองค์การจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากร วิธีการหนึ่งที่จะ ใช้สำหรับการพัฒนาบุคลากร คือ การฝึกอบรม เพราะโดยลำพังองค์การนั้นจะพัฒนาตนเอง ไม่ได้ถ้าขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นการพัฒนาคนให้ไปพัฒนาองค์ การต่อไป

ความจำเป็นในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ นั้น ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนมี ความจำเป็นต้องเข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือมากที่สุด เพราะต้องมีหน้าที่ในการ บริหารการเรียนการสอนวิชาลูกเสือในโรงเรียน ฉะนั้นจึงต้องมีความรู้ในเรื่องของลูกเสือ เป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ลูกเสืออำเภอ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือจังหวัด มีความจำเป็นต้องเข้ารับ การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือเป็นอย่างมาก เช่นเดียวกับผู้บริหารโรงเรียนเนื่องจากเป็นผู้ ประสานงานเกี่ยวกับกิจการลูกเสือในอำเภอหรือจังหวัดนั้น ๆ จึงต้องมีความรู้ในด้านลูกเสือ มากพอสมควร ผู้บริหารการศึกษาในระดับจังหวัดได้เห็นความสำคัญในการจัดโครงการฝึ กอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออย่างมาก เนื่องจากการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือเป็นการพัฒนา บุคลากรทางการศึกษาอย่างมาก จึงได้ให้ความสำคัญในด้านนี้มาก นอกจากนั้นบุคลากรที่ ทำหน้าที่สอนลูกเสือในโรงเรียนที่สังกัดอยู่ในจังหวัดมีความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรม วิชาผู้กำกับลูกเสืออีกจำนวนมาก เพราะบุคคลที่ทำหน้าที่สอนลูกเสือในโรงเรียนต้องผ่านการ ฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือทุกคนจึงจะมีความรู้ความสามารถในการสอนลูกเสือในโรงเรียน ได้ดีตามแผนการสอนที่ได้กำหนดไว้ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจัด โครงการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือทุกปีเป็นจำนวนมากพอสมควร นั้นหมายความว่าในแต่ละ จังหวัดได้มีการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออยู่ตลอดทุกปี เพราะการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับ ลูกเสือยังมีความจำเป็นอยู่มากในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอน ลูกเสือในโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความจำเป็นในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือในหน่วยงานต่าง ๆ ยังมีความจำเป็นอยู่มาก เนื่องจากครูผู้สอนลูกเสือในโรงเรียนต้องผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ จึงจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้กำกับหรือรองผู้กำกับลูกเสือได้ ฉะนั้น ความจำเป็นของหน่วยงานในการพัฒนาคนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งดังที่ สุรกุล เจนอบรม (2533) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องนารูทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ว่า เหตุผลที่ต้องมีการฝึกอบรมสืบเนื่องมาจากส่วนหนึ่งเป็นความจำเป็นของหน่วยงานที่ต้องการพัฒนาคนโดยผ่านบริหารเป็นผู้ริเริ่มอีกส่วนหนึ่งเป็นความต้องการของกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองด้วยความเต็มใจมากกว่าเกณฑ์ให้กระทำ

จากผลการวิจัยทางด้านสภาวะแวดล้อมไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นั้น เนื่องมาจากปัญหาในการขาดแคลนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้เพียงเล็กน้อย ความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ และความจำเป็นในการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ จะสูงกว่าเกณฑ์ก็ตาม เมื่อรวมกันทั้งหมดในด้านสภาวะแวดล้อมแล้ว ก็ต่ำกว่าระดับของเกณฑ์ที่ผู้ชำนาญการพิเศษของลูกเสือกำหนดไว้ถึง ร้อยละ 1.47 ก็นับได้ว่า เกือบจะบรรลุเป้าหมายของโครงการฝึกอบรมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ฉะนั้นโครงการฝึกอบรมนั้นก็สามารถจัดขึ้นได้ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายตามข้อมูลที่สำรวจมา สรุปได้ว่า โครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือจะเกิดขึ้นได้ เนื่องมาจากความจำเป็นและความต้องการของหน่วยงานหรือของกลุ่มบุคคล ดังที่ สุรกุล เจนอบรม (2533) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องนารูทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนว่า ก่อนที่จะมีการดำเนินการฝึกอบรม ควรจะได้มีการศึกษาถึงความจำเป็น และความต้องการเสียก่อน โดยใช้การศึกษาและรวบรวมข้อเท็จจริง การวิเคราะห์เพื่อทราบข้อเท็จจริงที่รวบรวมมาได้ และการกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรมในแต่ละครั้งที่จะมีโครงการฝึกอบรม

ด้านที่ 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น

จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นในด้านปัจจัยเบื้องต้นจากผู้ให้การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นทวนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 เกี่ยวกับความพร้อมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรมและทรัพยากรอื่น ๆ นั้นสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้ชำนาญการพิเศษ กองลูกเสือกรมพลศึกษา ได้กำหนดไว้ถึงร้อยละ 4.79 ทำให้นำไปสู่ทางเลือกในการจัดโปรแกรมที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการจัดโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นทวนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสมัครเข้ารับการฝึกอบรมด้วยความเต็มใจอย่างมาก เพราะการเข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นทวนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออย่างมาก เนื่องจากเป็นขั้นสูงสุดของการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือไทย ผู้สมัครส่วนใหญ่ต้องเรียงลำดับในการสมัครเข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละปี ตามคุณสมบัติที่กองลูกเสือได้กำหนดไว้ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีจำนวนที่กำหนดไว้ในการฝึกอบรมแต่ละครั้งครบทุกครึ่ง บางครั้งต้องขออนุมัติกรณีพิเศษ เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม และยังมีบุคคลที่เป็นสำรองไปคอยเข้ารับการฝึกอบรมในวันรายงานตัววันแรกของการฝึกอบรมเพื่อที่จะเข้ารับการฝึกอบรมแทนบุคคลที่มารายงานตัวเข้ารับการฝึกอบรมไม่ทัน สรุปได้ว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพร้อมในด้านคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กองลูกเสือ กรมพลศึกษาได้กำหนดไว้ เนื่องจากบุคคลจำนวนมากที่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรม จึงต้องคัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติครบทุกด้านตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังที่ กิตติ พัทธวิชัย (2533) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาหลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรม เรื่องการฝึกอบรมการศึกษาออกโรงเรียนว่า การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม คุณสมบัติและความเหมาะสมมีความสำคัญมาก เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดฝึกอบรม ผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรมอยู่ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน

ผู้ให้การฝึกอบรมคือ คณะผู้ให้การฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถพิเศษ และมีความพร้อมในการให้การฝึกอบรมอย่างมาก เนื่องจากคณะวิทยากรส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่ผู้อำนวยการฝึกอบรมได้คัดเลือกแล้วว่า มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษและมีเวลา มีความพร้อมเป็นอย่างสูงในการที่จะเป็นผู้ให้การฝึกอบรมในแต่ละครั้ง ผู้อำนวยการฝึกอบรมเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการ เป็นผู้นำคณะ ผู้ให้การฝึกอบรมแต่ละครั้งอย่างมาก เพราะการที่บุคคลใดจะเป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมได้นั้น ต้องมีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้านจนเป็นที่ยอมรับของคณะผู้ให้การฝึกอบรม และเป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และคณะผู้ให้การฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นบุคคลจากกองลูกเสือ กรมพลศึกษา, และสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเป็นจำนวนมาก เนื่องจากคณะผู้ให้การฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นข้าราชการในกองลูกเสือ กรมพลศึกษา และอีกส่วนหนึ่งเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งทางลูกเสือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และบางส่วนเป็นบุคคลที่ถูกคัดเลือกมาจากหน่วยงานต่าง ๆ ตามความสมัครใจแต่ก็มีเป็นจำนวนน้อย

สรุปได้ว่า ผู้ให้การฝึกอบรมต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญพิเศษในเรื่องของการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือเป็นอย่างมาก และต้องมีความพร้อมที่จะให้การฝึกอบรมได้ตลอดเวลา ดังที่ กิตติพัชรวิชัย (2533) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชา หลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรมเรื่องการฝึกอบรม การศึกษานอกระบบโรงเรียนว่า คณะผู้ให้การฝึกอบรมต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ เรื่องที่ฝึกอบรม อาจเชิญบุคคลภายนอกตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมหรือเป็นบุคคลในคณะกรรมการผู้อำนวยการหรือคณะกรรมการดำเนินการฝึกอบรมก็ได้ มาทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้การฝึกอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรมนั้น เนื้อหาวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มีความต่อเนื่องกับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ เกือบทุกหัวข้อเรื่องเนื่องจากการ

ฝึกอบรมทั้ง 2 ชั้นนี้ เป็นการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือเหมือนกัน เป็นเรื่องของการให้ความรู้ในการจัดฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือเหมือนกัน ต่างกันตรงที่ว่า ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมนั้นเน้นในเรื่องของการเป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ชั้นสูง ส่วนชั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมนั้นเน้นในเรื่องของการเป็นผู้อำนวยการฝึกอบรม ชั้นความรู้เบื้องต้น เนื้อหาวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรมเหมาะสมกับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือไทยมาก เพราะเนื้อหาวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้กับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือได้เป็นอย่างดี และเป็นที่ยอมรับกันทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ เนื้อหาวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรมตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และได้มีการพัฒนาเนื้อหาวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรมอยู่ตลอดเวลาค่อนข้างมาก เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมย่อมขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและความเหมาะสม ของสังคมและให้ทันกับเหตุการณ์ในการเรียนการสอนลูกเสือในโรงเรียนตามแนวนโยบายของสำนักงานลูกเสือโลก สรุปได้ว่าหลักสูตรการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือไทย และหลักสูตรได้สนองความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และยังได้มีการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมปัจจุบัน และท้องถิ่น ดังที่ จันทร ชุมเมืองปัก (2534) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ การศึกษานอกระบบ เรื่องการวางแผนการฝึกอบรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนว่า การจัดหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจาก ความจำเป็น ลักษณะของแหล่งข้อมูล ประโยชน์ในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมที่จัดเตรียมไว้อย่างดี เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้ และปฏิบัติตามระเบียบวิธีที่กำหนดไว้

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรม โครงการฝึกอบรมนี้ได้รับความสนใจและความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดต่าง ๆ ค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ในทุกจังหวัดก็คือ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องของการศึกษา เช่น ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการกองการ

ศึกษาเทศบาล ได้พยายามที่จะส่งบุคลากรในสังกัดเข้ารับการฝึกอบรมอยู่ตลอดเวลา ผู้ใหญ่ระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีค่อนข้างมาก เช่นกัน เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีในการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมอยู่ตลอดเวลา

สรุปได้ว่า การจัดการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากหน่วยงานหลายหน่วยด้วยกัน เพราะหน่วยงานบางหน่วยงานไม่มีฝ่ายฝึกอบรมประจำหน่วยงาน จึงต้องพึ่งพาอาศัยคณะผู้ให้การฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่น มาให้การฝึกอบรมเนื่องจากมีความจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อให้ทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่ กิตติ พชรวิชัย (2533) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาหลักการเรียนรู้ และเทคนิคการฝึกอบรมเรื่อง การฝึกอบรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนว่า การฝึกอบรมนั้นเป็นไปตามความต้องการของหน่วยงาน เนื่องจากองค์การต่าง ๆ ไม่มีฝ่ายฝึกอบรมประจำองค์การ มีแต่ความต้องการจะจัดฝึกอบรมบุคลากร เพื่อพัฒนางานจึงต้องขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ในการฝึกอบรมแต่ละครั้ง

ทรัพยากรอื่น ๆ คือ สถานที่ที่ให้การฝึกอบรมมีความพร้อมและเหมาะสมมาก เนื่องจากใช้สถานที่ฝึกอบรมคือ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอสตรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นค่ายลูกเสือแห่งชาติที่มีความพร้อมทั้งในด้านอุปกรณ์ บุคลากร ทำเลที่ตั้ง และบรรยากาศดีมาก และการบริการด้านอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล และการบริการด้านอื่น ๆ มีความพร้อมและเพียงพอมากเช่นเดียวกัน เนื่องจากการบริการเหล่านี้ทางค่ายลูกเสือวชิราวุธได้ตระเตรียมไว้เป็นอย่างดีเพราะเป็นค่ายที่มีคนมาใช้บริการตลอดทั้งปี จึงต้องมีการบริการต่าง ๆ ไว้อย่างพร้อมพร้อม

สรุปได้ว่า การจัดการฝึกอบรมทรัพยากรต่าง ๆ นั้น มีความจำเป็นอย่างมากในการฝึกอบรม เช่น อาคารสถานที่ อุปกรณ์ บุคลากร ท่าเลที่ตั้ง บรรยากาศ การบริการด้านอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล และการบริการด้านอื่น ๆ ต้องมีผู้รับผิดชอบทุกฝ่าย แต่ละฝ่ายต้องมีการประสานงานต่อกัน เพื่อให้การฝึกอบรมบรรลุเป้าหมาย ดังที่ กิตติ พัทธวิชัย (2533) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาหลักการเรียนรู้ และเทคนิคการฝึกอบรมเรื่อง การฝึกอบรมวิชาการศึกษานอกโรงเรียนว่า การฝึกอบรมเป็นงานที่ต้องมีคณะบุคคลหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องกับดำเนินงาน ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายส่วน ซึ่งจะต้องร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้การฝึกอบรมบรรลุผลตามเป้าหมาย

จากผลการวิจัยทางด้านปัจจัยเบื้องต้น สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้นั้น เนื่องมาจากความพร้อมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรม และทรัพยากรอื่น ๆ มีความพร้อมค่อนข้างมากจึงทำให้ผลรวมของการวิจัยด้านปัจจัยเบื้องต้นสูงกว่าระดับของเกณฑ์ที่กำหนดไว้ถึง ร้อยละ 4.79 ก็นับได้ว่าบรรลุเป้าหมายของโครงการที่นำไปสู่ทางเลือกในการจัดโปรแกรมที่เหมาะสมที่สุดของการจัดโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นท่อนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

สรุปได้ว่า การจัดโครงการฝึกอบรมจะต้องตรวจสอบความพร้อมขององค์ประกอบหลายอย่างเช่น ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกอบรมและทรัพยากรอื่น ๆ ว่ามีความพร้อมเพียงใดที่จะทำให้โครงการนี้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังผลงานวิจัยของ พรทิพย์ อัจฉรงค์ (2526) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรพยาบาลเฉพาะทาง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรม อุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ มีความพร้อมในการจัดฝึกอบรมครั้งนี้มากจึงทำให้การฝึกอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นอย่างมาก

ด้านที่ 3 ด้านกระบวนการ

จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นในด้านกระบวนการจากผู้ให้การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 เกี่ยวกับเทคนิคการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม และการกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมนั้น สูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้ชำนาญการพิเศษ กองลูกเสือ กรมพลศึกษา ได้กำหนดไว้ถึงร้อยละ 18.06 เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานที่ปฏิบัติไปแล้วตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ว่า ควรปรับปรุงอะไรบ้างสำหรับโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือฉบับนี้ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยเหตุผล ดังต่อไปนี้

เทคนิคการฝึกอบรมนั้น ได้มีการแบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมออกเป็นกลุ่มเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์จากสมาชิกภายในกลุ่มมีผู้ เห็นด้วยมาก เพราะการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ นั้นจะ เน้น เรื่องกระบวนการกลุ่มเป็นสำคัญและ เพื่อให้เกิดการสนิทสนมกันในกลุ่มย่อย ๆ จะได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดประชาธิปไตยในกลุ่ม มีผู้นำกลุ่ม ทำให้ง่ายต่อการฝึกอบรม และการฝึกอบรมนั้นจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซักถามประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในเรื่องของการฝึกอบรมอย่างมาก เนื่องจาก การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั้นเป็น ศูนย์กลางของการเรียนรู้ ฉะนั้นจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็น อภิปรายปัญหา และซักถามปัญหา หรือข้อเสนอแนะ มากกว่าผู้ให้การฝึกอบรม การนำเสนอความรู้แต่ละวิชาผู้ให้การฝึกอบรมได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมได้อย่างมาก เพราะการ เรียนแต่ละวิชานั้นจะเป็นการอภิปรายกลุ่มเสียส่วนใหญ่ จึง มีการนำเสนองานต่อที่ประชุมใหญ่ โอกาสแสดงความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมจึงมีอยู่ มาก งานที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำมาเสนอต่อที่ประชุมแต่ละวิชาส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์

ของผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากการฝึกอบรมต้องนำความรู้ไปใช้กับงาน และงานที่ผู้อบรมนำมาเสนอก็เป็นความรู้จากการฝึกอบรมไปปรับใช้กับงานฝึกอบรม และผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมีประสบการณ์มากกว่าการเรียนในห้องอบรม ฉะนั้นงานที่นำมาเสนอแต่ละวิชามาจากประสบการณ์ตรงของผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรม การนำเสนอความรู้ส่วนใหญ่ใช้วิธีบรรยายและอภิปรายกลุ่มเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการให้ความรู้ทุกวิชาจะต้องมีการบรรยายปนอยู่ด้วย ไม่ว่าวิธีสอนนั้นจะเป็นวิธีอะไรก็ตาม สำหรับการอภิปรายกลุ่มนั้นเป็นกระบวนการที่ใช้มากในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมพูดทุก ๆ คน หรือแสดงความคิดเห็นทุกคนให้มากที่สุด และการนำเสนอความรู้แต่ละวิชา มีความเกี่ยวพันและต่อเนื่องกันมาก เนื่องจากหัวข้อรายวิชาฝ่ายวิชาการและฝึกอบรมได้ลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชาของแต่ละเรื่องไว้เป็นกระบวนการเรียบร้อยแล้วว่า ควรจะลำดับอะไรไว้ก่อนหลัง เพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่าเทคนิคการฝึกอบรมนั้นจะเน้นการนำเสนอความรู้ในลักษณะต่าง ๆ กัน และการนำเสนอความรู้จะใช้วิธีไหนนั้น คำนึงอยู่กับเนื้อหาวิชา กิจกรรม บรรยายภาค และกลุ่มเป้าหมาย การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือนั้น คณะลูกเสือแห่งชาติ (2531) ได้นำวิธีการของสำนักงานลูกเสือโลกมากำหนดวิธีและเทคนิคในการฝึกอบรมไว้ 10 วิธี เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือใช้ได้เหมาะสมกับประเภทการสอนและการฝึกอบรม ทั้งนี้ต้องให้เหมาะสมกับผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมด้วย

สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมนั้น คือ เอกสารประกอบบทเรียนจัดว่าเป็นสื่อการสอนที่ใช้ในการฝึกอบรมประเภทหนึ่งเป็นอย่างมากที่สุด เพราะหลังจากจบบทเรียนแต่ละบทเรียนแล้วผู้บรรยายก็จะแจกเอกสารประกอบบทเรียนในเรื่องที่ตนได้บรรยายไปแล้วทุกครั้ง หรืออาจจะแจกในช่วงที่มีการบรรยายหรืออาจจะก่อนบรรยายเล็กน้อย เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมดูประกอบการบรรยายไปด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นสื่อการสอนที่มีในทุกวิชา ได้มีการใช้สื่อการสอนที่เป็นแผนภูมิรูปภาพในการให้ความรู้บางวิชามาก เพราะบางวิชาไม่สามารถจะอธิบาย

ให้เห็นเป็นรูปธรรมได้จึงต้องใช้แผนภูมิรูปภาพมาประกอบการเรียนการสอน การเรียนการสอนบางวิชาได้มีการนำสื่อการสอนเกี่ยวกับวิดีโอมาประกอบการสอนอยู่มาก เนื่องจากบางวิชาเป็นกรณีตัวอย่างที่ต้องศึกษาจากวิดีโอ จึงจะได้ประโยชน์เต็มที่จากการเรียนการสอนในวิชานั้น ๆ สื่อการสอนที่ผู้ให้การฝึกอบรมนำมาใช้ในทฤษฎีคือ แผ่นใสเป็นส่วนมาก เนื่องจากใช้สะดวกและง่ายทุกคนสามารถเห็นได้ และสามารถใช้ได้นานใช้ได้หลาย ๆ งานของการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือในประเภทเดียวกัน และได้มีการให้ความรู้ในเรื่องของการใช้สื่อการสอนในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือมากพอสมควร เพราะได้มีการสอนการใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะ การใช้แผ่นใส การใช้แผนภูมิต่าง ๆ

สรุปได้ว่าสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรมมีความสำคัญมาก เนื่องจากการถ่ายทอดความรู้ที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมองเห็นภาพจริงของงานได้ ต้องมีสื่อประกอบการสอน และผู้ใช้สื่อควรมีความรู้ในเรื่องของสื่อที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดพอที่จะหยิบมาใช้ได้ทันทีหรือมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการในการใช้สื่อ เพื่อไม่ให้เกิดการเสียหายในการใช้อุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ดังที่ กิตติ พิศุทธิ (2533) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาหลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรมเรื่อง การฝึกอบรมการศึกษานอกโรงเรียนว่า สื่อหรืออุปกรณ์การสอนที่ใช้ประจำในห้องประชุม เช่น เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นวิดีโอ ปากกาเขียนกระดานไวท์บอร์ด สิ่งเหล่านี้ต้องมีไว้พร้อม วิทยากรและสมาชิกหยิบใช้ได้ทันที สำหรับเครื่องใช้เกี่ยวกับไฟฟ้านั้น ควรมีเจ้าหน้าที่ประจำจัดฉายให้ด้วยเพราะ เครื่องใช้บางอย่างวิทยากรและสมาชิกไม่เคยใช้อาจทำให้เกิดการเสียหายได้

การกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมนั้น ผู้อำนวยการฝึกอบรมได้มอบหมายให้วิทยากรประจำกลุ่มเป็นผู้กำกับดูแลงานของแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิดมากที่สุด เนื่องจากผู้อำนวยการฝึกอบรมไม่สามารถจะเข้าไปดูแลหรือกำกับงานได้ทุกกลุ่ม จึงมอบหมายให้วิทยากรประจำกลุ่มทำหน้าที่แทน และไปรายงานการเคลื่อนไหวทุกวันในที่ประชุม วิทยากรประจำกลุ่มคอยดูแลสมาชิกภายในกลุ่มอย่างใกล้ชิดตลอดเวลาที่สุด เพื่อให้บริการในด้าน

คำปรึกษาทั้งในเรื่องการฝึกอบรมและเรื่องส่วนตัว เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความ
 อบอุ่นใจและเกิดความเป็นกันเองในบรรยากาศของงานฝึกอบรม ผู้อำนวยความสะดวก
 ฝึกอบรมได้ให้
 ความสนใจกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนมากที่สุดเท่า ๆ กัน เนื่องจากผู้อำนวยความสะดวก
 ฝึกอบรม
 ต้องรับผิดชอบในทุก ๆ อย่างของการฝึกอบรม ฉะนั้นสิ่งที่จะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ
 เท่า ๆ กัน คือผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพราะเป็นกลุ่มประชากรเป้าหมายที่สำคัญมากที่สุด ผู้-
 อำนวยความสะดวก
 ฝึกอบรมได้กำกับดูแลงานทุกอย่างในการฝึกอบรมอย่างใกล้ชิดอย่างมาก เนื่อง
 จากผู้อำนวยความสะดวก
 ฝึกอบรมเป็นผู้รับผิดชอบตลอดการฝึกอบรม การกำกับดูแลงานเป็นเรื่องสำคัญ
 มากจึงต้องดูแลอย่างใกล้ชิด โดยมอบหมายให้วิทยากรประจำกลุ่มเป็นผู้ประสานงานอีกช่วง
 หนึ่งในการกำกับดูแลกลุ่ม ผู้อำนวยความสะดวก
 ฝึกอบรมและวิทยากรประจำกลุ่มได้ช่วยให้การดูแลผู้
 เข้ารับการฝึกอบรมตลอดเวลาการฝึกอบรมอย่างมาก เนื่องจากคณะผู้ให้การฝึกอบรมจะต้อง
 อยู่ในการฝึกอบรมตลอดเวลา เพราะคนที่มาเป็นวิทยากรนั้นจะต้องอยู่ตลอดการฝึกอบรมเช่น
 เดียวกับผู้อำนวยความสะดวก
 ฝึกอบรม และผู้ที่มีหน้าที่เป็นวิทยากรบรรยายแต่ละวิชาได้มีการกำกับดูแล
 ติดตามและประเมินผลอย่างใกล้ชิดตลอดเวลาพอสมควร เนื่องจากผู้บรรยายไม่ได้
 ใกล้ชิดกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมมากนัก การกำกับดูแล และการติดตามประเมินผลจึงต้องมอบ
 หมายให้กับวิทยากรประจำกลุ่มเป็นผู้ทำหน้าที่แทน และรายงานการติดตามประเมินผลให้ผู้
 อำนวยความสะดวก
 ฝึกอบรมทราบทุกวัน

สรุปได้ว่า การกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมมีความสำคัญมาก
 เพราะการกำกับดูแลเป็นการตรวจสอบงานและเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้การ
 ทำงานเกิดประสิทธิภาพคุ้มค่าหรือคุ้มค่าในโครงการฝึกอบรมแต่ละครั้ง และถือว่าการกำกับ
 ดูแลงานเป็นส่วนหนึ่งของบริหารโครงสร้างของงานอย่างหนึ่ง ฉะนั้นความสำเร็จของงาน
 ต้องมีการกำกับดูแลเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ดังที่ เขาวดี วิบูลย์ศรี (2536) ได้
 กล่าวไว้ในหนังสือ เรื่องการประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติว่าการกำกับดูแลเป็น
 กระบวนการประจำ ที่จะทำต่อเนื่อง ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานของโครงการที่
 หนึ่งกระทำ เป็นการดูแลกระบวนการดำเนินการเชิงกายภาพเพื่อตรวจสอบเป็นระยะ ๆ ว่ามี

การปฏิบัติจริงหรือไม่ สิ่งนำเข้ามามีค่าใช้จ่ายและใช้ได้หรือไม่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดเป็นไปตามวัตถุประสงค์การให้บริการกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ และตรงตามตารางเวลาที่ได้วางไว้ในแผนงาน โดยการกำกับดูแลสนใจกับการแปรสิ่งนำเข้าเป็นผลลัพธ์ คาดหวังให้เตรียมพร้อมการจัดการสำหรับปัญหาในการดำเนินการและปัญหาในการปฏิบัติได้ทันทั่วทั้งที่ เพื่อการจัดการให้เกิดผลงงานที่มีประสิทธิภาพคุ้มค่า หรือกู้ค่า ดังนั้นการประเมินกระบวนการปฏิบัติโครงการจึงมักใช้วิธีการกำกับดูแลช่วยดำเนินการจัดการระบบสารสนเทศของโครงการสำหรับการประเมินโครงการต่อไป

จากผลการวิจัยทางด้านกระบวนการสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นั้น เนื่องจาก การนำเสนอเทคนิคการฝึกอบรม การนำเสนอสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม และการกำกับดูแลของหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรม ซึ่งปฏิบัติตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ จึงทำให้ผลรวมของการวิจัยด้านกระบวนการสูงกว่าระดับของเกณฑ์ถึง ร้อยละ 18.06 ก็นับได้ว่าบรรลุเป้าหมายของโครงการในการปฏิบัติตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ว่าควรปรับปรุงอะไรบางอย่างสำหรับโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

สรุปได้ว่า กระบวนการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของการประเมินโครงการต่าง ๆ ในการจัดฝึกอบรมนั้นถ้าปฏิบัติตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ จะทำให้ทำงานเกิดประสิทธิภาพ กระบวนการจะเป็นตัวกำหนดขั้นตอนในการนำเสนอเทคนิคต่าง ๆ ของการฝึกอบรม ดังนั้นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการฝึกอบรม ควรให้ความสำคัญในเรื่องของกระบวนการอย่างมาก ดังที่ สุรกุล เจนอบรม (2533) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องนารู้ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนว่า ในการฝึกอบรมถ้าจะให้การฝึกอบรมได้ผลดี ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการฝึกอบรม ควรคำนึงถึงขั้นตอนของกระบวนการฝึกอบรมเป็นประการสำคัญ จึงจะทำให้ประสิทธิผลของการฝึกอบรมได้ผลดี

ด้านที่ 4 ด้านผลิตผล

จากผลการวิจัยพบว่า การสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ การปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ และการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเพื่อขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน ของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 จากกองลูกเสือ กรมพลศึกษา สูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการพิเศษ กองลูกเสือ กรมพลศึกษา ได้กำหนดไว้ถึง ร้อยละ 6.89 เพื่อเป็นการนำไปสู่การตัดสินใจในการปรับปรุงหรือขยายโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ นั้น บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

จากการตอบแบบสอบถามเรื่องของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มีผู้ผ่านการฝึกอบรมจำนวนร้อยละ 92.59 ตอบแบบสอบถามได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นั้น เนื่องจากผู้ผ่านการอบรมนั้นต้องปฏิบัติงานในการฝึกอบรม คือ ต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขึ้นความรู้เบื้องต้น อย่างน้อยจำนวน 2 ครั้ง และเป็นผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขึ้นความรู้ขั้นสูง จำนวน 4 ครั้ง หรือเป็นผู้ให้การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ หรือเป็นผู้ให้การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ เพื่อเป็นผลงานในการที่จะขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน จากกองลูกเสือ กรมพลศึกษา หลังจากผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มาแล้ว 1 ปี ตามเงื่อนไขของกองลูกเสือที่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ จึงทำให้ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทักษะ 5 ประการในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ซึ่งเป็นผลทำให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมตอบ

แบบสอบถามถูกต้องเป็นจำนวนมาก ถึงอย่างไรก็ตามยังมีผู้ผ่านการฝึกอบรมได้คะแนนในการตอบแบบสอบถามต่ำกว่าเกณฑ์ แต่มีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นอาจจะไม่มีเวลาในการออกไปปฏิบัติหน้าที่ให้การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ หรือไม่ได้จัดโครงการฝึกอบรมเลยจึงทำให้ไม่เกิดทักษะในด้านการฝึกอบรม และความรู้ที่มีอยู่เดิมจากการฝึกอบรม คงหายไปเพราะ ไม่ได้นำความรู้มาใช้จึงเป็นผลทำให้การตอบแบบสอบถามได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กองลูกเสือได้กำหนดไว้ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าผู้ผ่านการฝึกอบรมจะเกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดทักษะในการลูกเสือ เนื่องมาจากการปฏิบัติงานในการให้การฝึกอบรมหรือจัดโครงการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ อยู่ตลอดเวลา

สรุปได้ว่า ผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออยู่ในระดับสูงมาก เพราะเนื่องจากผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่ ได้ปฏิบัติงานในการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสืออยู่เป็นประจำจึงทำให้เกิดความรู้จากการปฏิบัติงานมากขึ้นกว่าระดับของเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังที่ปราณี ทองคำ (2525) ได้ประเมินสมรรถภาพผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการปฏิบัติงานโดยการทดสอบความรู้รอบคอบสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าความรู้ความเข้าใจของผู้ผ่านการฝึกอบรมจะเกิดขึ้นมาพร้อมกับการปฏิบัติงานในเรื่องนั้น ๆ

จากการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 ผู้ผ่านการฝึกอบรมปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กองลูกเสือ ได้กำหนดเกณฑ์ไว้นั้น ปรากฏว่าต่ำกว่าเกณฑ์ถึง ร้อยละ 2.22 เนื่องมาจากเงื่อนไขบางข้อมีผู้ปฏิบัติได้น้อย เช่น ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้เป็นหัวหน้าคณะผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือมาโดยตลอดนั้นน้อยมาก เนื่องจากในแต่ละจังหวัดจะมีหัวหน้าคณะผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ เพียงจังหวัดละ 1-2 คนเท่านั้น จึงทำให้บุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมมีโอกาสน้อยในการเป็นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ นอกเสียจากว่าเป็นบุคคลที่

มีความสามารถและ เป็นที่ยอมรับของคนในหน่วยงานนั้น ๆ เป็นอย่างมาก หัวข้อในเรื่องการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานในภาคสนาม ผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ จะปฏิบัติงานน้อยเนื่องจากจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการบรรยายในวิชาต่าง ๆ เสียส่วนใหญ่ เพราะงานในภาคสนามมักจะให้บุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ที่มีทักษะอย่างมาก และส่วนใหญ่จะเป็นคนวัยหนุ่มสาว ในหัวข้อที่ผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ได้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ประเภทอื่น ๆ หรือวิชาเฉพาะอื่น ๆ อีกหลายครั้งนั้น มีจำนวนน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากบุคคลที่ได้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ส่วนใหญ่จะผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือหลายประเภท และวิชาเฉพาะอื่น ๆ อีกมากมาย เพราะจะต้องเป็นคณะผู้ให้การฝึกอบรมในหน่วยงานที่ส่งตนเองเข้ารับการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ จะต้องมีความรู้ความสามารถหลากหลาย และในหัวข้อที่ผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการจัดโครงการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือได้ทุกประเภทนั้น มีจำนวนไม่มากนักเนื่องจาก ผู้ที่ปฏิบัติงานในสังกัดที่รับผิดชอบการศึกษาระดับใดก็จะมีรู้ความสามารถในด้านนั้นเป็นพิเศษ เช่น หน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาระดับประถมศึกษา ก็จะมีรู้ความสามารถในเรื่องของลูกเสือสำรองและลูกเสือสามัญ หน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ก็จะมีรู้ความสามารถในเรื่องของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ หน่วยงานใดที่อยู่ติดชายทะเล หรือแหล่งน้ำและใกล้หน่วยงานของกองทัพเรือก็มีความรู้ความสามารถในเรื่องของลูกเสือสมุทร และหน่วยงานใดที่อยู่ใกล้กับสนามบินหรือหน่วยงานของกองทัพอากาศ ก็จะมีรู้ความสามารถในเรื่องของลูกเสืออากาศ ข้อมูลเหล่านี้มีผู้ปฏิบัติได้น้อย จึงทำให้การประเมินในเรื่องนี้ต่ำกว่าเกณฑ์เพียงเล็กน้อย

สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ในรุ่นที่ 22-24 ได้ปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ของกองลูกเสือได้ไม่มากนัก แต่ก็เห็นว่าปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ได้ใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังที่คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ (2531) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยแผนการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2521 ดังนี้คือ ต้องได้เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้เบื้องต้นไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และได้รับเชิญให้ร่วมอยู่ในคณะผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ชั้นความรู้ขั้นสูงไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง จึงจะถือว่าได้ปฏิบัติงานครบตามหลักเกณฑ์ของกองลูกเสือที่กำหนดไว้แล้ว

จากการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเพื่อขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อนของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 จากกองลูกเสือ กรมพลศึกษา มีผู้ผ่านการฝึกอบรมได้ทำเรื่องจากต้นสังกัดเสนอมาเพื่อขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน เนื่องจากผลจากการปฏิบัติงานครบตามเงื่อนไขที่กองลูกเสือได้กำหนดไว้แล้ว มีจำนวนสูงกว่าเกณฑ์ถึง ร้อยละ 0.37 ซึ่งสูงเพียงกว่าเล็กน้อยเท่านั้น เนื่องมาจากการทำผลงานในการขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อนนั้น มีเงื่อนไขหลายประการซึ่งปฏิบัติได้ยาก เพราะความจำเป็นและความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ในการที่จะให้มีการเปิดฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขึ้น ต้องเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานหรือนโยบายของหน่วยงานนั้น ๆ ฉะนั้นผลงานการเป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมหรือเป็นวิทยากรให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือไม่ใช่ว่าจะได้มาโดยง่ายนัก ต้องขึ้นอยู่กับความจำเป็น ความต้องการ นโยบายหรือแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ เป็นสำคัญ

สรุปได้ว่าจากการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานเพื่อขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน ของผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 จากกองลูกเสือ กรมพลศึกษานั้นมีผู้ทำเรื่องไปขอรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน สูงกว่าระดับของเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ก็แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้ผ่านการฝึก

อบรมได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกองลูกเสือ เป็นส่วนมาก ดังที่คณะลูกเสือแห่งชาติ (2531) ได้กำหนดเกณฑ์ไว้ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วย แผนการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2521 ดังนี้คือ ต้องได้เป็นผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขึ้นความรู้เบื้องต้นไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง และได้รับเชิญให้ร่วมอยู่ในคณะผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขึ้นความรู้ขั้นสูง ไม่น้อยกว่า 4 ครั้ง จึงจะถือว่าได้ปฏิบัติงานครบตามหลักเกณฑ์ของกองลูกเสือได้กำหนดไว้แล้ว

จากผลการวิจัยทางด้านผลิตผลรวมสูงกว่าระดับของเกณฑ์ เนื่องมาจากผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ รุ่นที่ 22-24 ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวได้สูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการพิเศษ กองลูกเสือ กรมพลศึกษา ได้กำหนดไว้ จึงทำให้เป็นข้อมูลที่นำไปสู่การตัดสินใจในการปรับปรุงหรือขยายโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ในรุ่นต่อ ๆ ไป

สรุปได้ว่า การประเมินทางด้านผลิตผลสูงกว่าระดับของเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากการนำผลการวัดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งได้ค่าร้อยละสูงมากมารวมกับการปฏิบัติงานของผู้ผ่านการฝึกอบรมซึ่งได้ค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ และนำมารวมกับผลการตรวจสอบเพื่อขอรับเครื่องหมายวุดแบดจ์ 4 ท่อนแล้ว ได้ผลรวมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่าสมรรถภาพของผู้ผ่านการฝึกอบรมรุ่นที่ 22-24 มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในขั้นดี ดังที่ปราณี ทองคำ (2525) ได้ประเมินสมรรถภาพผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาการโรงแรม และการท่องเที่ยว วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพของการเรียนการสอนดีจึงมีผลไปถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของผู้ผ่านหลักสูตรที่กำหนดให้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการวิจัยประเมินเจาะลึกเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งของรูปแบบการประเมินชิปโมเดล คือ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ หรือด้านผลผลิตของโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นทวนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ที่เปิดการฝึกอบรมแต่ละรุ่น
2. ควรจะมีการวิจัยประเมินถึงคุณภาพของผู้ให้การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นทวนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ
3. ควรมีการวิจัยเพื่อหาความจำเป็นและความต้องการในเรื่องของการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นทวนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ในแต่ละรุ่นก่อนที่จะมีโครงการฝึกอบรม เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของหน่วยงานในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับกองลูกเสือในการจัดฝึกอบรมครั้งต่อไป

1. การจัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นทวนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ในแต่ละครั้งนั้นกองลูกเสือควรเปลี่ยนสถานที่ฝึกอบรมไปตามเขตการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ
2. กองลูกเสือ กรมพลศึกษา ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นทวนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ให้ทุกจังหวัดทราบอย่างทั่วถึง โดยตรง
3. กองลูกเสือ กรมพลศึกษา ควรจัดโครงการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ขึ้นทวนหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ ให้กับศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ โดยเฉพาะ ไม่อบรมกับบุคคลทั่วไป